

**SPRAWOZDANIE
Z
REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W
RODZINIE
ZA ROK 2016**

MOPS.PS.032.3.2017

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE ZA 2016 ROK

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Dąbrowie Białostockiej wynika, iż w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 52 formularze „Niebieska Karta”. Formularze dotyczyły 41 rodzin.

W 2016 roku Zespół prowadził ogółem 76 procedur „Niebieska Karta” w 68 rodzinach. W ponad 81% prowadzonych procedur sprawcami przemocy domowej byli mężczyźni (62 M, 14 K). Ofiarami przemocy najczęściej padały kobiety – 80,26% (61 K), najrzadziej dzieci – 3,95% (3 Dz). W prowadzonych procedurach w 12 przypadkach ofiarami przemocy w rodzinie byli mężczyźni (15,79%).

W 46 rodzinach objętych procedurą „Niebieska Karta” zanotowano wystąpienie problemu z nadużywaniem alkoholu (60,53% rodzin).

Na wniosek grup roboczych w roku 2016 zakończono 49 procedur „Niebieska Karta”. 1 procedurę przekazano zgodnie z właściwością miejscową do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Przerośli.

Komisariat Policji w Dąbrowie Białostockiej w 2016 roku w związku z przemocą w rodzinie:

- dokonał odizolowania - 17 sprawców, w tym:

- na podstawie art. 15 a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji - 8 sprawców, *(ar. 15 a „Funkcjonariusz Policji ma prawo zatrzymania sprawców przemocy w rodzinie stwarzających bezpośrednio zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego w trybie określonym w art. 15”)*,

- na podstawie art. 244 Kpk - 7 sprawców, *(art. 244 § 1a. Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, a zachodzi obawa, że ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi.*

§ 1b. Policja zatrzymuje osobę podejrzaną, jeśli przestępstwo, o którym mowa w § 1a, zostało popełnione przy użyciu broni palnej, noża lub innego niebezpiecznego przedmiotu, a zachodzi obawa, że ponownie popełni ona przestępstwo z użyciem przemocy wobec osoby wspólnie zamieszkującej, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi),

- doprowadzono do izby wytrzeźwień – 2 sprawców,

- skierował do Prokuratury Rejonowej w Sokółce 8 wniosków o zastosowanie środków zapobiegawczych wobec – 8 sprawców,

- wszczął 11 postępowań przygotowawczych w związku z przemocą w rodzinie, które dotyczyły – 13 osób dotkniętych przemocą,

- funkcjonariusze KP w Dąbrowie Białostockiej uczestniczyli w 3 szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (łącznie 20 policjantów).

W 2016 roku rodziny uwikłane w przemoc rodzinną objęto interdyscyplinarnymi działaniami pomocowymi i profilaktycznymi w postaci:

– rozmów z osobą doznającą przemocy oraz z osobą stosującą przemoc w celu zdiagnozowania zjawiska przemocy występującego w rodzinie oraz stopnia jego nasilenia,

- wizyt monitorujących sytuację w rodzinie przeprowadzanych przez dzielnicowych Komisariatu Policji w Dąbrowie Białostockiej oraz pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej w miejscu zamieszkania osoby pokrzywdzonej,
- rozmów dyscyplinujących sprawców przemocy w rodzinie,
- rozmów motywujących sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową (2 sprawców przemocy domowej wyraziło wolę udziału w w/w programie, z czego 1 osoba otrzymała zaświadczenie o udziale w programie),
- współpracy interdyscyplinarnej służb w ramach grupy roboczej powołanej przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego mającej na celu poprawę bezpieczeństwa osoby pokrzywdzonej oraz niwelowanie agresywnych zachowań sprawcy,
- współpracy z psychologiem i pedagogami szkolnymi w zakresie zabezpieczenia potrzeb dzieci i młodzieży z rodzin, w których występuje zjawisko przemocy,
- zajęć o charakterze socjoterapeutycznym, konsultacji, porad świadczonych przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Dąbrowie Białostockiej,
- pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego) świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej,
- pomocy finansowej oraz rzeczowej, w tym dożywiania dzieci w szkole,
- współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce w zakresie objęcia osób stosujących przemoc w rodzinie oddziaływaniami korekcyjno- edukacyjnymi,
- kierowano wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w stosunku do sprawców przemocy, co, do których istniało podejrzenie uzależnienia od alkoholu (9 osób- 10 wniosków),
- wskazywano na możliwość uzyskania pomocy psychiatrycznej i psychologicznej w Poradni Zdrowia Psychicznego, przy SP ZOZ w Dąbrowie Białostockiej,
- przekazywano informacje o możliwości uzyskania wsparcia psychologicznego w Punkcie Pomocy Rodzinie- Punkcie Interwencji Kryzysowej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej,
- kierowano wnioski do Prokuratury Rejonowej w Sokółce o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie (1 wniosek),
- kierowano wnioski do Sądu Rejonowego w Sokółce o wgląd Sądu w sytuację rodziny (6 wniosków).

W ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie:

- Zespół Interdyscyplinarny odbył 4 posiedzenia: tj. 17.03.2016r., 16.06.2016r., 16.09.2016r., 14.12.2016r.,
- grupy robocze powołane do prac z rodzinami uwikłanymi w problem przemocy odbyły 154 posiedzenia,
- funkcjonował Punkt Pomocy Rodzinie – Punkt Interwencji Kryzysowej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej, który od 01.09.2016r. został przeniesiony na ul. Solidarności 1 do budynku Urzędu Miejskiego. Udzielono 323 godzin specjalistycznego poradnictwa psychologicznego 52 osobom (w rozbiciu na: 29 kobiet, 10 mężczyzn, 13 dzieci) w tym 28 osobom z rodzin z problemem przemocy,
- w ramach pomocy prawnej, udzielono poradnictwa prawnego - 29 osobom z rodzin z problemem przemocy,
- realizowano porozumienia o współpracy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie pomiędzy Parafiami na terenie Gminy Dąbrowa Białostocka a Burmistrzem Dąbrowy Białostockiej. W ramach zawartych porozumień z 5 Parafiami ustalono, iż w zakresie

wdrażania w cykl nauk przedmażeńskich treści związanych z poszanowaniem drugiej osoby i przeciwdziałania przemocy w rodzinie przeprowadzono 50 spotkań, w których uczestniczyło 174 osoby,

- aktualizowano bazy danych instytucji bezpośrednio i pośrednio zajmujących się zjawiskiem przemocy- Zakładka Zespołu Interdyscyplinarnego BIP Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Białostockiej oraz tablice informacyjne Ośrodka,
- rozpowszechniano wśród mieszkańców gminy Dąbrowa Białostocka plakatów, ulotek dotyczących zjawiska przemocy oraz instytucji udzielających pomoc (styczeń 2016 r.),
- organizowano akcje informacyjne skierowane do świadków przemocy poprzez rozpowszechnianie w środowisku ulotek, plakatów (styczeń 2016 r.),
- członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych uczestniczyli w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie pn. „Procedura „ Niebieskie Karty”- sposób realizacji w sprawach nieoczywistych/trudnych/niejasnych” zorganizowanym przez Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” w Warszawie oraz w trzydniowym szkoleniu pn. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć” w Białymstoku (liczba szkoleń - 2, ilość osób biorących udział w szkoleniach – 11),

Placówki Oświatowe w zakresie realizacji Programu przeprowadziły n/w działania:

Szkoła Podstawowa w Zwierzyńcu Wielkim:

- organizowano pogadanki na temat radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami oraz sposobów rozwiązywania konfliktów na godzinach do dyspozycji wychowawców;
- objęto pomocą pedagogiczną 7 dzieci z rodzin, w których występuje przemoc w formie: rozmów wspierających dzieci, pomocy przy odrabianiu prac domowych, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych,
- przeprowadzono wewnętrzne szkolenie kadry pedagogicznej z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- pracownicy placówki na bieżąco byli zapoznawani z trybem postępowania wynikającym z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r., Nr 209, poz. 1245) przez dyrektora szkoły.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Kamiennej Nowej:

- organizowano pogadanki na temat radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami oraz sposobów rozwiązywania konfliktów w grupach rówieśniczych na zajęciach świetlicowych, lekcjach przyrody i godzinach do dyspozycji wychowawcy (ilość pogadank - 6, ilość uczniów biorących udział w pogadankach - 24),
- kontynuowano wdrożony program profilaktyki przemocy w rodzinie, w którym poruszane były zagadnienia związane z przemocą w rodzinie (uczestniczyło 12 uczniów szkoły),
- pracownicy placówki nie uczestniczyli w szkoleniach zewnętrznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Swoją wiedzę pogłębiali w tym zakresie metodą samokształcenia wykorzystując dostępne źródła informacji /internet/ i fachową literaturę,
- wszystkim pracującym w szkole nauczycielom znany jest tryb postępowania wynikający z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r., Nr 209, poz. 1245).

Publiczna Szkoła Podstawowa w Suchodolinie:

- organizowano zajęcia dla dzieci z zakresu umiejętności radzenia sobie ze stresem, trudnymi emocjami, rozwiązywaniem konfliktów (ilość zajęć – 5, ilość uczniów biorących udział w zajęciach – 12),
- wdrożono program profilaktyki przemocy w rodzinie jako „Błękitne godziny”, którym objęto 12 uczniów szkoły,
- pracownicy placówki nie uczestniczyli w szkoleniach zewnętrznych z zakresu przemocy w rodzinie,
- pracownicy placówki na bieżąco byli zapoznawani z trybem postępowania wynikającym z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r., Nr 209, poz. 1245) przez dyrektora szkoły.

Szkoła Podstawowa w Bagnach:

- zajęcia na temat radzenia sobie ze stresem, trudnymi emocjami przeprowadzone w kl. IV i VI (2 godziny zajęć, ilość uczniów biorących udział w zajęciach – 12),
- opracowano program wychowawczy i profilaktyczny, który zawiera tematy związane z profilaktyką przemocy w rodzinie,
- pracownicy placówki nie uczestniczyli w szkoleniach zewnętrznych z zakresu przemocy w rodzinie,
- wszystkim pracującym w szkole nauczycielom znany jest tryb postępowania wynikający z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r., Nr 209, poz. 1245).

Szkoła Podstawowa w Nierośnie:

- prowadzono zajęcia dla dzieci w klasach I-VI z zakresu umiejętności radzenia sobie ze stresem, trudnymi emocjami, rozwiązywaniem konfliktów,
- kontynuowano program profilaktyczny przemocy w rodzinie w formie tzw. „Błękitnych godzin”(udział brali uczniowie klas I-VI).

Zespół Szkół Samorządowych Gimnazjum w Dąbrowie Białostockiej:

- na terenie placówki organizowane były zajęcia warsztatowe na godzinach wychowawczych zgodnie z programem profilaktycznym i wychowawczym, którymi zostali objęci wszyscy uczniowie szkoły (liczba uczniów objętymi działaniami 276).

Statystyka przeprowadzonych zajęć

RODZAJ ZAJĘĆ	LICZBA GODZIN
Umiejętność radzenia sobie ze stresem	28
Trudne Emocje	18
Rozwiązywanie konfliktów	26

- uaktualniono program profilaktyczny i wychowawczy szkoły o treści związane z przemocą w rodzinie oraz realizowane są „Procedury postępowania w przypadku występowania przemocy w rodzinie”

- w ramach tzw. „Błękitnych godzin” działaniami objęto wszystkich uczniów (przeprowadzono 14 godzin zajęć oraz pogadanek),
- wszystkie dzieci z rodzin uwikłanych w przemoc (7 dzieci) odbywały indywidualne spotkania z psychologiem co najmniej raz w miesiącu lub według potrzeb, miały również możliwość uczestniczenia w zajęciach socjoterapeutycznych oraz dodatkowych zajęciach edukacyjnych,
- pracownik placówki uczestniczył w szkoleniu z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zorganizowanym przez Ogólnopolskie Pogotowie dla ofiar przemocy „Niebieska Linia” w Warszawie,
- pracownicy placówki zostali zapoznani z procedurą „Niebieskie Karty” oraz wzorami formularzy „Niebieska Karta” poprzez udostępnienie materiałów informacyjnych oraz ustne przekazanie informacji o procedurze przez koordynatora zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (psycholog szkolny).

Zespół Szkół Samorządowych Szkoła Podstawowa w Dąbrowie Białostockiej:

- na terenie placówki organizowane były zajęcia warsztatowe na godzinach wychowawczych zgodnie z programem profilaktycznym i wychowawczym.

Statystyka przeprowadzonych zajęć

KLASA	RODZAJ ZAJĘĆ	LICZBA GODZIN	LICZNA UCZNIÓW
I	Kulturalne rozwiązywanie konfliktów	1	79
I	Sposoby radzenia sobie z agresją	1	79
III	Opanowujemy negatywne emocje	1	43
III	Potrafimy się dojrzałe zachowywać	1	43
III	Jesteśmy tolerancyjni	1	43
IV	Agresja-jak jej przeciwdziałać?	1	53
IV	Niebezpieczeństwa grożące dzieciom- cyberprzemoc	1	53
V	Stres pod kontrolą	1	47
V	Sposoby radzenia sobie ze stresem	1	47
V	Bez złości mamy więcej radości, czyli jak sobie radzić z trudnymi emocjami	1	47
V	Jak rozumieć i akceptować uczucia innych osób	1	47
V	Czy umiemy słuchać?	1	47
VI	Stres pod kontrolą	2	52
VI	Bez złości mamy więcej radości, czyli jak sobie radzić z trudnymi emocjami	1	52

- wdrożono programy profilaktyki przemocy w rodzinie w obrębie, których poruszano tematy związane z przemocą w rodzinie w formie ramach tzw. „Błękitnych godzin” (wdrożono 3 programy, liczna uczniów objętych działaniami 277)
- na terenie placówki udzielano pomocy dzieciom uwikłanym w przemoc w formie zajęć socjoterapeutycznych (4 grupy – 16 uczniów / 4 grupy – 36 uczniów)
- świetlica środowiskowa (1 grupa – 12 uczniów),
- udzielono wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w formie zespołów pomocy psychologiczno- pedagogicznej (działaniami objęto 24 uczniów),
- współpracowano z asystentami rodziny, pracownikami MOPS i kuratorami Sądu Rejonowego w Sokółce odnośnie uczniów wychowujących się w rodzinach uwikłanych w przemoc i z problemem alkoholowych (wobec 29 uczniów)
- pracownicy placówki nie uczestniczyli w ogólnoszkolnych szkoleniach z zakresu przemocy w rodzinie (24 nauczycieli brało udział w szkoleniu Stop agresji- gry i zabawy przeciwko agresji),
- pracownicy i nauczyciele placówki zostali zapoznani z procedurą „Niebieskie Karty” oraz wzorami formularzy „Niebieska Karta” przez psychologa szkolnego uczestniczącego w szkoleniach z tego zakresu.

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Różanymstoku:

- pedagog szkolny oraz wychowawcy na godzinach wychowawczych oraz na lekcjach wychowania do życia w rodzinie rozmawiali z uczniami na temat umiejętności radzenia sobie ze stresem, trudnymi emocjami oraz rozwiązywaniem konfliktów,
- na terenie szkoły wdrażano programy profilaktyczno-wychowawcze, które zawierają treści związane z przemocą w rodzinie (wdrażano 2 programów, liczba uczniów- 96),
- na terenie placówki systematycznie obejmowano pomocą psychologiczną i pedagogiczną dzieci z rodzin uwikłanych w przemoc (liczba uczniów- 7),
- pracownicy placówki uczestniczyli w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (liczba szkoleń - 2, liczba pracowników- 4),
- pracownicy placówki na bieżąco byli zapoznawani z trybem postępowania wynikającym z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r., Nr 209, poz. 1245) przez dyrektora szkoły oraz pedagoga szkolnego na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.

Zespół Szkół w Dąbrowie Białostockiej:

- realizowana była tematyka przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez lekcje wychowawcze, na których poruszane były powyższe problemy,
- w ramach godzin wychowawczych prowadzone były zajęcia edukacyjne dla młodzieży w zakresie radzenia sobie z negatywnymi emocjami, agresją, stresem, asertywnością;
- placówka na bieżąco udzielała pomocy osobom zagrożonym przemocą w rodzinie poprzez programy profilaktyczne i edukacyjne, spotkania rodziców ze specjalistami w zakresie przemocy,
- nauczyciele, rodzice i uczniowie brali udział w warsztatach na temat podstaw komunikacji empatycznej,
- wyposażono uczniów w wiedzę o procedurze „Niebieskie Karty”,
- przeprowadzono akcję informacyjną (ulotki dotyczące przemocy).

Samorządowe Przedszkole – Żłobek w Dąbrowie Białostockiej:

- nauczyciele w pracy dydaktyczno-wychowawczej omawiali sposoby radzenia sobie ze stresem, trudnymi emocjami, rozwiązywania konfliktów (liczba dzieci objęta działaniem 120),

- na terenie placówki objęto pomocą psychologiczną 1 dziecko z rodziny uwikłanej w przemoc,
- prowadzone były rozmowy z psychologiem oraz praca nauczyciela z dzieckiem podczas zajęć w przedszkolu.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Dąbrowie Białostockiej w ramach zadań statutowych przeprowadziła n/w działania profilaktyczne:

- konsultacje, porady, instruktaż, działalność informacyjna o instytucjach udzielających pomocy,
- cykliczne rozmowy, zajęcia profilaktyczno – edukacyjne dla uczniów szkół (treningi zastępowania agresji, trening umiejętności społecznych),
- zajęcia indywidualne o charakterze socjoterapeutycznym,
- terapia metodą eeg biofeedback,
- konsultacje indywidualne o charakterze psychoterapeutycznym dla uczniów (działaniami objęto ok. 83 uczniów),
- pracownicy poradni uczestniczyli w szkoleniu z zakresu przemocy w rodzinie.

Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Dąbrowie Białostockiej zorganizował dwie akcje informacyjne polegające na wywieszaniu materiałów informacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na tablicach ogłoszeniowych budynku,

- pracownik Ośrodka uczestniczył w szkoleniu z zakresu przemocy w rodzinie.

PRZEWODNICZĄCY
Zespołu Interdyscyplinarnego
mgr Agnieszka Poważa

Dąbrowa Białostocka, dnia 15.03.2017r.